

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Předmět: **Základy společenských věd (ZSV)**

Náplň: **Politologie, právo**

Třída: **3. ročník a septima**

Počet hodin: 1 hodina týdně

Pomůcky: PC, dataprojektor, filmové dokumenty, aktuální zpravodajství, denní tisk

Téma	Školní výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata Poznámky
Politologie Občan ve státě	<ul style="list-style-type: none"> • Vymezí politologii jako vědní disciplínu • Charakterizuje předmět politologie • Rozlišuje a porovnává historické i současné typy států • Vymezí pojem státu • Popíše vznik a vývoj státu • Vymezí účel a funkci státu • Uvádí, jak lze získat české státní občanství a jak ho lze pozbýt • Vysvětlí, jaké jsou základní charakteristiky právního státu • Na konkrétních příkladech rozliší různé formy státu • Popíše základní symboly české státnosti a objasní jejich význam • Vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti 	<p>politologie stát státní občanství právní stát republika teokracie monarchie symboly české státnosti ústava princip brzd a rovnovah lidská práva</p>	Projekt: Studentská Agora

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Téma	Školní výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata Poznámky
	<p>života upravuje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obhajuje lidská práva • Respektuje lidská práva druhých lidí a uvážlivě vystupuje proti jejich porušování • Vysvětlí funkci ústavy a ústavních principů (dělbý moci, brzd a rovnováh) pro fungování demokracie • Na konkrétních příkladech doloží, co vymezuje ústava ČR • Na konkrétních příkladech rozhodne, zda jsou dodržována či porušována lidská práva • Popisuje, jakým způsobem se lze bránit porušování lidských práv 		
Demokracie	<ul style="list-style-type: none"> • Odliší demokratické formy od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu • Porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státu • Uvede znaky demokracie 	<p>demokracie přímá, nepřímá a zastupitelská zákonodárná moc výkonná moc soudní moc legislativní proces</p>	

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Téma	Školní výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata Poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje základní formy demokracie (zastupitelská, přímá, většinová, pluralitně-konsensuální) • Na příkladech uvede přednosti a nedostatky demokracie • Pojmenuje rizika ohrožení demokracie • Zdůvodní dělbu státní moci v demokratických státech • Charakterizuje hlavní subjekty státní moci ČR, popíše náplň jejich činnosti • Objasní proces tvorby a schvalování zákonů v ČR 		
Politika a politická participace	<ul style="list-style-type: none"> • Vymezí pojmy politika, politický režim, politický systém • Uvede možné formy politické participace v demokratické společnosti • Objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě • Uvede příklady politického extremismu • Objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií 	politika politické subjekty politická participace politická strana politická pluralita ideologie referendum plebiscit volby poměrný a většinový systém voleb společenské organizace státní správa	

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Téma	Školní výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata Poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje složky politického spektra • Porovnává přístupy vybraných politických seskupení k řešení různých otázek a problémů každodenního života občanů • Vysvětlí význam politických stran a politické plurality • Rozliší jednotlivé politické strany a jejich politickou orientaci • Interpretuje mediální výstupy politických stran • Na konkrétních příkladech rozpozná charakteristiky základních politických ideologií (konzervatismus, komunismus, fašismus, anarchismus, nacionalismus, rasismus) • Vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb • Na příkladech ilustruje možné formy aktivní participace občanů v životě obce či širší společnosti • Na konkrétních příkladech rozezná hlavní formy přímé demokracie 	samospráva	

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Téma	Školní výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata Poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> • Objasní funkci voleb v demokratických státech • Na příkladech vysvětlí rozdíly mezi různými volebními systémy (poměrný, většinový) a popíše jejich výhody a nevýhody • Orientuje se v úloze vybraných společenských organizací a hnutí (odborní, ekologická hnutí, ženská hnutí, organizace mládeže) • Uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě • Uvede, jakým způsobem může přispívat k řešení záležitostí týkajících se veřejného zájmu • Uvede okruhy problémů, s nimiž se může občan obracet na jednotlivé státní instituce • Zvládá komunikaci ve styku s úřady • Uvede příklady projevů korupce, analyzuje její příčiny a domýšlí její možné důsledky • Popíše základní články státní správy a samosprávy v ČR • Na příkladech rozliší 		

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Téma	Školní výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata Poznámky
	<p>pravomoci orgánů státní správy a samosprávy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí úlohu místní samosprávy • Na příkladech uvede, jak se mohou občané podílet na správě a samosprávě obce 		
Občan a právo	<ul style="list-style-type: none"> • Objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami, odůvodní účel sankcí při porušení právní normy • Uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy i jak a kde je uveřejňují • Rozlišuje fyzickou a právnickou osobu, uvede jejich příklady • Popíše a vysvětlí, jak je uspořádán právní řád ČR • Uvede, jak a kde se uveřejňují právní normy • Na příkladech různých typů právních norem vyloží pojem právní síla • Popíše soustavu soudů v České republice a vymezí, čím se jednotlivé soudy 	<p>právo právní vztahy právní řád právní normy právní řád ČR právní odpovědi soudy policie způsobnost k právním úkonům právní subjektivita fyzická osoba právnická osoba</p>	Projekt: Soudní proces

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Téma	Školní výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata Poznámky
	<p>zabývají</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na konkrétních příkladech porovná náplň činnosti policie, státního zastupitelství a soudů • Na konkrétních příkladech popíše, v kterých záležitostech občanům pomáhají advokáti a notáři • Popíše podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) • Uvede příklady práv a povinností účastníků různých právních vztahů Vymezí pojem právní subjektivita, uvede, jak vzniká a jak zaniká • Vymezí pojem způsobilosti k právním úkonům a uvede, za jakých okolností vzniká, za jakých okolností je omezena a jak zaniká 		
Právní odvětví	<ul style="list-style-type: none"> • Na příkladech charakterizuje a rozlišuje jednotlivá právní odvětví • Vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní 	<p>právní vztah pracovní poměr trestní odpovědnost přestupek trestný čin trestní řízení</p>	

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Téma	Školní výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata Poznámky
	<p>poměr, manželství) i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy včetně jejích všeobecných podmínek • Na příkladu z praxe uvede, co musí obsahovat pracovní smlouva, aby mohla být považována za platnou 	<p>trest správní řízení občanské soudní řízení osvojení poručnictví pěstounská péče</p>	
Mezinárodní vztahy Globální svět	<ul style="list-style-type: none"> • Objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy • Rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti • Posoudí vliv začlenění státu do Evropské unie na každodenní život občanů • Uvede příklady, jak mohou fyzické a právnické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva • Zhodnotí význam zapojení ČR • Uvede příklady institucí, na něž se může obrátit v případě problémů při pobytu 	<p>diplomacie evropská integrace mezinárodní organizace nadmárodní organizace OSN NATO EU evropská komise evropská rada evropský parlament evropský soudní dvůr globalizace</p>	<p>VMEGS – Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce Prezentace – zapojení mezinárodních organizací do řešení globálních projektů</p>

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Téma	Školní výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata Poznámky
	<p>v zahraničí</p> <ul style="list-style-type: none"> • Posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky • Charakterizuje historický kontext sjednocování Evropy • Orientuje se v základních ideových východiscích sjednocování Evropy • Objasní na konkrétních příkladech činnosti orgánů EU jejich význam a funkce • Uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového společenství • Orientuje se v základních ideových východiscích sjednocování Evropy • Objasní na konkrétních příkladech činnosti orgánů EU jejich význam a funkce • Posoudí na konkrétních příkladech dopady členství ČR v EU 		

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Téma	Školní výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata Poznámky
	<ul style="list-style-type: none">• Vymezí cíle OSN• Objasní činnost a fungování OSN• Charakterizuje odborné organizace OSN• Vysvětlí historické souvislosti založení NATO• Objasní činnost a fungování NATO• Uvede další mezinárodní organizace a charakterizuje jejich hlavní cíle• Objasní rozdíl mezi nadnárodní a mezinárodní organizací		